

Nr. 11.

**A FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indult Bélsből, Kedd.n Augusztus 7-ik napján

1894-ik évfolyamában.

B é t s.

Itten az időnek járása most is csak olyan, mint volt a' múlt héten. Dél előtt minden nap szörnyű hévség van, dél után pedig többször változó az idő, és vagy sűrű eső áztatja meg a' földet, vagy ha eső nem lát is, leg alább terhes felhő vonnya bé az ég lárpiját, és a' sűrű viharások és menydörgések a' felette meleg levegőt fréspea meg frisselik. A' múlt vasárnap dél után, három és négy óra közt nagy zápor eső esett, és mind a' város környékén, mind távolabb sok mennyőshullások voltak. — Sok helyen a' jég eső is sok kárt tett a' föllötermő hegyeken. Hogy Bécsvárosán felül, és telő Austriában is sok esőzések

Járnak, onnan lehet gondolni, hogy a' Duna vize igen zavaros, és hol nevekedik, hol apad.

Az el múlt Julius kezdetében Linz városa környéken egy emberekkel és portékákkal megterhelt hajó el füllyedvén, 200 ember temettetett a' viz mélységes örvényeibe. Ezek közt egy 73 esztendő s remete is vólt, a' ki a' körül belől fekvő helységekben magának alamisnát gyűjtögetvén, azon el füllyett hajón, a' maga erdei lakasába vissza menni szándékozott.

A' múlt héten egy 50 és 60 esztendő közt lévő ember, a' belső és Leopoldstadt közt folyó Duna vize ágában a' maga kedves pudli kutyájának apportiroztatásával mulattatvén magát, 's látván, hogy egy fával megterhelt nagy hajó úszik alá felé, kedves ebe életének meg tartása végett, tsonakra ült, és a' midőn ázt, a' vizből ki húzni akarta volna, a' tsonakból ki esett, 's többé a' viz alól ki sem jött, a' pudli kutyáj pedig a' fahozó hajót el kerülvén a' viz partjára szerentsésen ki úszott.

Német Ország.

A' Pruffziai Királyi Birodalomhoz tartozó Statusokban nagy előmenetele van a' vaccinatió-
nak; avagy a' tehén himlővel való bé óltásnak, úgy annyira, hogy most már keves helységet lehetne találni, a' hol a' természetes himlő a' kisedeket ö dökölné. Berlinből azt írják, hogy nem sokára egy olly Kir. parantsolat fog ottan ki hirdesdödni, a' melly által minden szülék arra köteleztetnek, hogy a' magok magzatjaikba a' tehén himlőt bé óltassák, a' hol illyeten intezet tétetődik, lehetetlen, hogy az ezen jóltévő talalmány ellenvaló batvélekedés sokáig tartson. A' Galva-

álmussal is sok próbakat tettek a' Prussziai Statutubéli Orvosok, de ez meg nem felelt azon várakozásnak, a' mellyel voltak vala a' Tudósok az eránt eleinte.

A' másként emberi nemzetnek kedvező természet, Német Orzágnak északi és déli tartományai eránt igen mostoha módon lattatott magát a' tavaíztól fogva viselni. Sok környékekben, nevezetellen a' Prussziai Birodalomhoz tartozó Sziléziában, Brandenburgiában és Luzatziában olly irtóztató felhő szakadások voltak a' múlt Junius vége felé és Julius holnapjának kezdetében, a' minémükre senki is a' most élő emberek között emlékezni nem tud, és a' minémük a' Historiák tanúbizonyossága szerént, 1552 ik esztendőktől fogva nem történtek. Alsó Sziléziának Sagan nevezetű városában, *Christianstadtban*, *Neubrukban*, *Budiffzinben* és egyebütt Junius 14-ik napján sok kőépületeket meg rongált, és elszepert a' hegyeknek oldalairól sok zugások közt lerohant vizözön. — Ságanban 50 kőépületnél többet rontott özve. Barmaiknak, és egyébbb vagyonaiknak meg tartásokról még csak nem is gondolkozhattak a' veszedelem közt fetrengett lakosok, ezek közül is igen sokan vesztették el életüket. — Azokat, a' kik magok meg maradások végett a' hegyekre és az élőfákra fel másztak, a' fákkal együtt el sodrotta 's el nyelte a' víz áraja — Brandenburgiában minden Odera mellett fekvő városok torkig ültek a' vízben. Az Odera mellett fekvő Frankfurt városának azon folyó vizen túl lévő részét úgy be borította a' Sziléziai hegyekben, támadott viz özön, hogy csak a' tetejét

lehetett az épületeknek látni. Ott is sok ember és barom fúlt a' vízbe. — Az a' Commissio, a' melly az ezen árviztől okoztatott kárnak meg vizsgálására, a' Király parantsolajából kiment, egy-néhány millióra számlálta az ezen vízözön által Sziléziában és Brandenburgiában okoztatott kárt, mellyet a' bölts, és maga alattavalóinak böldegitásokra élő és haló kegyelmes Király egészen vizsgálja tartani.

Német Országok déli részében is sok károkat okoztak ez idén a' víz áradások, és jég effők. Sok helyen a' Duna, Rénus, és Inn folyó vizei mellett oly nagy jég effő esett, melly által sok barom és ember veretett agyon. — A' szántóvető földeknek, és bor termő hegyeknek gyümöltei, a' mellyek bőv esztendőig irintek vala elrinte, semmivé té ettek. Nemcsak a' fennsík, de a' völgyek is sem lehet ezen nagy nyomorú ágot, melly Német Országok néhány tartományait érdeklette. Hogy igen nagy revolutiót szenvedett legyen a' természet, nem csak ezen nyomorú történetekből, hanem abból is ki lehet hozni, hogy sok hegyek tetején új kúrok, üregek, és vulkánok támadtak, sok helyen a' hegyek egyenlőkké lettek a' sí földhöz, sok folyóvizek és patakok meg változtatták előbbeni folyásuknak szokat útját, és sok helyen a' föld alá rejtettek, és száraz földe tettek a' nedves és igoványos helyeket.

Frantzia Birodalom.

A' Páris három Reformatus Papokat is az érdekes legio az legistvá vette Napoleon Császárnak. Azon méltóságra emeltettek, az Evang. Lutheránus Consistoriumnak három elöljáró is, úgy-

mint Kern, Pietseh és Jakobi Urak; e' mellett a' a' Francia Országi Cath. Püspökökkel egy rangba tétetődtek. Illyenképen kívánta N a p o l e o n Császár a' Francia Országban lévő három kereshetény valóságoknak jussait fenn tartani, és azon gyűlöllégnak, melly a' vallás külömsége miatt a' lakosok közt támadhatott volna, ideje koránt elcséjelt venni.

A' vólt Piemonti herczegségnek hatóságai-
ba lassan lassan a' ör. iövények vitetettek be.
Ellenben, minthogy az oda való keresztcs papok
még eddig a' nép előtt nagy tekintetben voltak,
ezeknek klastromaikat egyfeszibe el törteni be-
tettlenség volna, 's arra való néve azon tárgy-
nak elközlése később időre halasztódott.

A' Párisi újláz levelek szerése, a' múlt Juli-
us 18 ik napján, dél után három órákor indult el
Ná p o l e o n Császár, a' Boulognei kikötő hely-
hez, a' hová azon hólnap 20 ikán reggeli 7 óra-
kor szerentséften meg is érkezett, 's leg ottan né-
hány hajókat meg mufrált — Délben a' tábor
közepére vonatott látora alatt ebédelt; dél után
minden tábori magaziumokat meg látogatott. —
Valamerre fordult, mindenüve sok katonák, má-
trozok, és lakosok követték őtet sok Ellyen N a p o l e o n Császár! örvendtes kiáltások közt.
— Közönlégesen úgy vélekednek, hogy az Angli-
ellen ki rendelt szános hajók és katonaság most
ki fognak indúlni, és azon fel tett szent, a' magy-
hoz már két esztendőktől fogva az ittasok térs-
tödnék elközlük.

Generál M o r e a u Spanyol Országban már
meg érkezett, és N a p o l e o n Császár engedelmé-
vel mind addig Kadix b a fog művészi, míg te-

herbe lévő felesége le nem betegszik. — Azon költőtséget, a' mellybe az ő ellene indított processus került, maga a' Császár fizette le, 's ez által is kívánta az ő sorsát könnyíteni. Noha, az ellene mondatott szententziának ereje szerént nekie két éltendő múlva Franciaországba vissza menni szabad lenne; de mivel minden birtokait áruba bocsátotta, mivel az ő felesége minden kötelező leveleit, és affzouyi ékeffégeit pénzé vette, azok, a' kik a' Generál Moreau gondokozásának módját esméri, nem hiszik, hogy míg Napoleon Császár él és uralkodik, baratságos indulattal lehetne őtet Franciaországba látni.

Egy 5 ik Juliusi Barcelonai tudósításból ezeket olvassuk ezen nagy, de jelenvaló sorsára nézve szerentsétlen hadi vezérről: „Generál Moreau, úgymond, egy testőrző seregbeli tiszttől kifirtve tegnap ide érkezett, és itt akarja utánna utazott kedves feleségét és familiáját bé várni. Tegnap az ide való Gubernatort meg látogatta, a' kinél mint Generál úgy jelentette bé magát.

Brüsselből 20 ik napján. A' Cherburgi mesterféges kikötőhelynek töltései nem sokára készen lesznek, 's akkor osztán, a' Bonaparte nevezetű bánya védelmezése alatt, a' linea hajókból álló Fr. flotta bátorságban leszen az ellenség ellen. — Nyughatatlan figyelmeteliséggel tekint Fr. Ország most, sőt egész Európa a' tenger partjaira, a' hol mindenk el készültek az Aug'ia ellen teendő expeditióra. — Az Angliába leendő ki szállásra rendelt Fr. flottának dereka Boulogne kikötőhelyében, jobb szárnya az Ostendeiben, bal szárnya pedig a' Brestiben van, — Hogyha ezen Anglusok ellen tett expeditio szerentés leszen, úgy osz-

tan reményleni lehet, hogy a' jövő November 9-ik napjára, mint a' Napoleon Császár koronáztatására rendelt napra a' békefég meg készül. Hogyha 150 ezer főből álló Francia armádia az Anglus földre ki szállhat, lehetetlen lesz Albionnak magát védelmezni, avagy a' háborút tovább folytatni. A' ki szállásra ki rendelt nagyobb és kisebb rangú hajóknak 4500-rá, az azon vitetendő katonaságnak pedig 200 ezerre teszi egy köz hitelű politica újság levél a' számát.

Napoleon Császárnak azon köntöse, melybe meg koronáztatásakor fog öltözni, egy Párisi közönséges újság levelnek tudósítása szerént, egy fejer selyem dolmányból, és olly bárson színű palástból fog állani, a' mellybe aranyas méhetskék lésznek bé szöve. Arany koronája, borostyánolaj- és tsérfa ágakból lesz készítve, a' mellyek tudniillik a' győzedelemnek, a' békefégnek, és a' polgári virtusoknak ábrázoló tzimerei. — A' Császári familiából való hercegeknek talpig érő fejer dolmányból, fejer övedzöböl, aranyos méhekkal tündöklő fejer palástból, arannyal hímzett fejer selyem botosból, és czipökből, 's elől fel kötött, és fejer tollakkal ékes kalapból fognak állani.

A' Monitörnek 10 ik Juliusidarabjában azok a' tárgyak adatnak elő, a' mellyekkel a' Fr. Nemzetnek ellenségei Napoleon Császárt néhány időtől fogva vádolni kezdték: Azt hirdetik, úgymond, ezek az irigy lelkű emberek, hogy a' Császár az Olasz, a' Liguriai, 's a' Luckai Republikat, a' Hetruriai Országot, a' R. Pápa Statusait, következésképen Nápoly és Sicilia Országokat is a' maga birodalma alá igyekezik vetni. — Azt mondják, hogy a' Hollandiai és Helvétziai Köztar-

saságok hasonló sorsra jutnak. — Azt mondják, hogy a' Hannoverai Vá. Fejedelemségnek Fr. Országgal leendő öfzve kaptsoztatása által magát a' Német Birodalom tagjává tenni igyekezik s. a. t. Ezekre következendő jegyzéseket telesen a' Monitörnek írja.

1. Ha a' R. Pápának a' sorsa Napoleon Császártól függene, nemcsak nem kissebbtené, sőt inkább öregbitené az ő di söltségét.

2. Ha azon időben, a' mellyben a' Fr. nemzet ellen szüntelen törekedett Nápolyi Királyi minifter Acton, a' Nápoly és Sicilia Országoknak el foglaltatásokra e ég okot és alkalmatosságot szolgáltatott vala, azt nem mivelte; sokkal inkább nem mivelte most, misekutánna a' Nápolyi Királyi udvar a' Frantzia nemzet eránt való szives hajlandóságának e'gendő tarubizonyságait adta.

3. Az Oiazi és Liguriai Respublikák, és Hertruria Orzága soha se fognak másoktól függő Statuok lenni, és valosággal a' Császárnak sem gondokozása módjával, sem a' Lyoni Konzultában tett igireteivel meg nem egyez az, hogy a' mit ő eg szor szabadnak tett, azt ismét mástól függő Statuillá tegye.

4. Helvéziára nézve azt lehetne kérdésbe venni: Ki akadalyoztathatta volna meg annak Fr. Országgal való öfzve kaptsoztatását, a' közbenjáró ág aktája előtt? Ez az akta, melly a' Császár gondolkozása módjának és gondviselésének következté e vala, szerzette vissza a' Helvécczai lakosoknak előbbi tsendességeket, a' tartya fel az ő mástól való nem függéseket és tsendességeket.

5. Ha Hollandiát Frantzia Országgal öfzve kaptsozni akarta volna, most azon módon gondol-

koznának a' Batavusok, mint a' miképen gondolkoznak a' Belgák. Azért tétetődött a' Batava Respublika mástól nem függő Statuffá, mivel jól tudta azt mind erre, mind Helvéczsiára nézve a' Császár, hogy azoknak, a' magok fekvésekre nézve szabad Statusoknak lenni szükséges.

6. A' Hannoverai Vál. Fejedelemségnek Francia Országgal való öfzve keptsoltatása nem hasznára, hanem sok tekintetben, kárára és veszedelmére szolgált volna a' Francia Nemzetnek, szüntelen leendő vetélkedésre való alkalmatosságot szolgáltatott volna annak a' Fejedelemnek, a' ki egy olly időben, mellyben egész Európa ellene vólt Fr. Országának, hiv barattya, és frigyese vólt a' Fr. nemzetnek. Hannoverának meg tartása sokkal többre kerülte, mint sem annak jövedelme engedő. A' Francia Császári titulus elegendőképen meg teszi ezen gondolatot. Német Ország Királyokból, Vál. Fejedelmekből és Hercegekből áll, 's lehetetlen volna abban egynél több Császárnak lenni, és hogy a' Francziák Császára más-tól valakitől függjön, a' Fr. Nemzet nagyra vőgyo indulatja soha meg nem engedné. — Soha sem fogja Francia Ország a' Rénus határát által hagyni, és toha sem fog a' Francia ármadia ezen a' folyó vizen másként által menni, hanemha a' Német Birodalomnak, és a' Francziákkal frigyos fejedelmeknek védelmezése kívánni fogja. — Hála legyen az ellenünk támadt két rendből öfve szövetségének, és a' Campo Formioi 's Lünevilli békefegyver kötésnek, egyetlen egy tartomány liats Fr. Ország szomszédtságában olyan a' mellynek birtására a' Francziák vágyakozhatnának. Ezen Birodalomnak fő városa az Ország közép pontján áll,

körös körül apró Statusokkal van körülvéve, a' mellyek által annak politica alkotmánya bátorsággal tétetődik; geographica fekvésére nézve semmi szüksége nints szomzédjai birtokainak kívánására, következképen senkivel nints személyes ellenségeskedésben s. a. t.

Batava Respublika.

A' Nassau-Orániai örökös herczegnek azon birtokaiért, a' mellyek ezen Köz Tárfaságnak ke-
rületében voltak, a' Berlini Kir. udvarnak közben-
járása után hat millió forintot fog a' Kormány-
szék fizetni, de nem egyszerre, melly a' külömb-
külömbféle költségekre nézve meg nem eshetne,
hanem angariánként. — A' 15-ik Juliusi Hágai
közönséges levelekből olvassuk, hogy a' Surinami
Coloniának lakosai, egyet értőleg lévén az ott őri-
zeten volt Hollandiai katonasággal, önként adták
vólna fel magokat az Anglusoknak.

Az Utrecht városa környéken készített tá-
borba 24000 emberből álló ármádia telepedette,
mellynek fő vezérje Fr. General M a r m o n t olly
pompás sátorba lakik, melly 10000 forintjába ke-
rült ezen Respublikának.

A' Fr. Császári követ, polgár S e m o n v i l-
le, a' 20-ik Juliusi Hágai tudósításokhoz képest,
ennekutánna 14 nappal fogja a' maga új creden-
tionalis levélet ezen Respublika Kormányzékének
által adni, a' melly alkalmatossággal Császári ud-
vart illető fényes pompát tenni kíván, 's ahhoz té-
teti is a' szükséges kézületeket.

V l i s s i n g á b a n egy affzony 10 hólnappal
ennekelotte három ép és egeszletes gyermeket szült

g' világra; a' múlt Julius 16.ik napján is három-
mai betegedett le.

Az el múlt Julius hólnap kezdetében O f f e n-
de alatt egy hajó el merülvén, az azon vólt Fran-
czia katonák közzül nem kevesen lettek a' Neptunus
Isten áldozatjaivá. Ezen katonák közt, egy Ibra-
him nevű Egyiptomi születésű katona is vólt,
a' ki látván pajtásainak veszedelmeket, a' vízbe
ugrott, és négyet közzülök egymás után a' halál-
tól meg mentett, hanem midőn az ötödiket is ki
akarta volna a' veszedelemből menteni, maga is a'
tenger mélységébe merülvén, életét elvesztette. —
Két esztendővel ennekötte hasonló szerentsétlen-
ség történt Ostende mellett, a' midőn 180 ember
temettetett el a' tenger örvényébe.

Olasz Ország.

Az Olasz Republica Vice Præsidente, azon
Köz Tarsaság első Præsidentének Bonaparte
Napoleonnak Francia Császárságra lett emel-
tetésének meg ditsőitetése végett közönséges par-
dönt hirdettetett ki azon katonákra nézve, a' kik
ezen Respublica hadi szolgálatjából el szöktek.

Azon rendkívül való katona Commissió, a'
melly a' Pó vagy Padus folyó vizen túl fekvő Ofz-
tályban támadt zenebona iuditóinak meg vizsgálá-
sokra ki rendeltetett, annak leg főbb szerző okát
Belloni Antalt halálra, az ő több czimborás
társait pedig, érdemekhez képest hosszabb vagy
rövidebb ideig tartó fogságra ítélte.

Orosz Birodalom.

Pétersburgból Julius 14.ik napján. Ezek-
ben a' napokban Európának jelenvaló politika kör-
nyülállásairól hosszas conferentiát tartottak az O-

rosz Status Tanácsosok, a' mellyben többen vok-
soltak a' békefég tovább is leendő folytatására,
mint sem a' Londoni Kir. udvar sürgeő kérésére
való ügyelésre, vagy valamely új háború kezdé-
sére. Minémű gondolattal legyen maga I. Sándor
Császár, még most nem tudják.

Egy hatalmas Európai udvarnak Pétersburg-
ban lévő köve je az orosz ministeriummal confe-
rentiát tartott a' Francia Császárnak ezen új méltoságra lett emeltetéséről, és annak meg esmérésé-
ről, vagy meg nem esméréséről; hanem még eddig
semmi sem állító sem tagadó választ nem vett azon
tárgyról: — A' Petersburgi Császári udvar, a' mint
hallatik, addig, míg a' Fr. Kormányzók eleibe
tett feltevélei bé nem tellyesítettek, semmi halta-
dóságot nem mutat a' Nipoleon Császárságának
meg esmérésére. — Egyfzersmind azt is kívánja,
hogy nyi atkoztafsa ki világossan, mitsoda felté-
tellet legyen Felső Olasz Ország jövődöbeli sor-
sáról, ölzve akarja e' azt Fr. Országgal kapsol-
ni, vagy előbbi törvényes urának adja azt vissza.

A' fő dmevelés mesterségének hasznos voltá-
ról az orosz Birodalombéli birtokos lakosok is
nagyon meg vannak már győződve. Az utólsó
10 éltendőben sok tudósok ezentárgyra függeszt-
veu figyelmeffőgetet, sok tudós munkákat adtak
ki a' mezei gazdaságnak néhasny fontosabb ágai-
ról — sok tehetős és meg világosodott birtokos
urak magok kezdik földjeiket műveltetni, és imitt
amott oly iskolákat is emeltek, a' mellyekben
egyedül a' fő dmevelésnek mestersége, és az avval
ölzve kaptsoltatott tudományok, mint p. o. a' termé-
szeti historia, a' természeti tudomány, a' Chemia

és a' Mathesis tanítatnak, melly foglalatoságaikban annnyival több 's nagyobb előmeneteleket tesznek, mivel maga a' Császári udvar is előmenetellestenni kívánnya ezen köz jóra czélzó erőlködését.

A' leg első mezei gazdaságot tanító Oskola, néhai II. Katalin Császáraé kegyelmes uralkodása alatt állítatott fel, a' Császári nyári mulató residentia Zarskoje-Selo szomszedságában, Pétersburgtól egynéhány órai földre. Ennek az Oskolának fel állítására egy Samburski nevű Görög Pap szolgáltatott alkalmatosságot, a' ki mint az Orosz követség mellé rendeltetett Pap sokáig lévén Londonban, nagy szorgalmatosságot fordított az Angliai mezei gazdaság megtanulására, és mivel a' természeti tudományt és históriát is nagyon kedveltte, annál inkább bőséggel utramannak tanulmányában 's tanulmányában. — Ő néhai Alexander Pawlowna nagy herczeg szponzal Magyar Országra küldetvén, egy Lwow nevezetű hasonlóképen tudós mezei gazda tétetődött azon Oskolának igazgatójává, de minekutánna mind ő maga, mind az ő kevetője Bakunin meg haláloztak volna, nagyon alá szállott azon köz hasznú Istitutum.

Kétféleképen Gr. Raszoptschin a' Moszkai helytartósághban lévő Woronowo nevű falusi birtokában hasonló mezei gazdaságot tanító oskolát állított fel, a' melly az ő maga direcziója és gondviselése alatt mai napiglan is szépen virágzik. Ebben az oskolában, minden éftendőben Martius első napjától fogva November első napjáig tartatnak a' tanítások, a' mellyekben a' tanuló ifjúság

a' gyümöltstermő földeknek fel oltására, mivélé-
sére, iszappal, agyaggal, mésszel, áfott földel, kü-
lömbkülömbféle állatoknak ganéjával való köverit-
tésére, minden némű buza és marha tap'aló 's hiz-
láló fű magnak vetésére practice tanittatik. A'
tanításoknak végződése után honnyaikba vissza
menő új gazdáknak, óltó árron mindenféle föld-
mivelő szerzámok és külömbkülömbféle idegen
Országi magok adatnak, 's illyenképen egyik ez-
tendőről a' másikra a' prae icus mezei gazdáknak
nőltön nevedik a' számok.

A' Keszthelyi Georgicon Tudositásá- nak további folytatása.

A' tárgyak, mellyek az emittett Gazdasági
Majorban, vagy is Georgikonban elő adatnak, e'
következendők, úgymint:

I. A' Gazdaságbéi Cursusban :

a) Élet, takarmány, kerti vetemény, keres-
kedésre, 's földmivélésre való plánta, gyümölt-
fa, szőlő, és erdő mivélés, ló, szarvas marha,
birka, ketske, dífnó, tengeri, és selyemnyulak,
szárnyas baromfi, méh, selyem bogár tenyésztés,
vadászlat, és halászlat, végre művelni való zjombék-
vályognak (Torfnak) ásása, és készítése.

b) Mind ezekről előforduló mesterségek tu-
dománya, avagy Technologia, nem külömben a'
belső házi szertartásnak takarékossága u. m. kenyér
fűtés, pántka égetés, serfőzés, boro kal való bá-
nás, etzetsínálás, hus fűtölés, gyertya mártás,
iszappan készítés, a' méznek, és viasznak elválasz-
tása, selyem le gombolítás, mézégetés, téglave-
tés, s. a. t.

II. A' Mathematicus Cursusban;

a) Számvetés az ép számokban, a' közönséges, és tizedes darabszámok, ratio, proportio, arany Társaság, és Kamar, vagy Interes regulája, Pénz váltás, a nyereségnek, vagy kárnak számolása, tseréles, a' pénzel való kereskedés, Algebra-nak fundamentumi, Geometria, és Stereometria, a Conica Sectiók.

b) Trigonometria plana, a' practica Geometriával, Mechanica, és Hydrotechnia.

c) A' Városi, és paraszti építés mestersége, Gazdaságbéli, és kettős számadás módja, és számvevés mestersége.

Egyfzersmind ezek mellett a' föld mérés, és építésbéli rajzolás.

III. A' Physico Veterinariai Cursusban:

a) Közönséges természeti Historia, a' plantáknak Physiologiajával együtt, a' Gazdaságbéli Mineralogia, Zoologia, és Botanica fűvelzi kijárással egybe kötve. Azon kívül a' Gazdaság Tudományához alkalmaztatott Physica.

b) Az Állatoknak Anatómiája, Physiologiaja, és Pathológiája, és a' Gazdaság Tudományához alkalmaztatott Chémia.

c) Pharmacia, és a' Materia Medica, vagy az Orvosi szerekről való Tudomány, és a' Therapia: mellyekkel a' Veterinariabéli, vagy is az állatok orvoslását tárgyazó Cursus elvégeztetvén, még tanittatnak, az Orvosi Politjának, az Anthropológiának, és a' Diäteticának fő tziikelyei.

IV) A' Pruitaldusokra nézve különöffen:

a) Az Uradalmi Törvényes Sessiókban, és Urkékeken való praxis.

b) Az Uradalmi Jószágok kormányozását illető Instructio.

c) A' Fiskalisok számára kiadott Instructio,

d) A' Priftaldusokat illető Instructio.

Keszthely 22-dik Juliusban 1804.

Mélt. Gróf Tolnai Festetics György.

Keszthelyi Georgikonjának Titkisége.

Harmadizori Híradás.

A' Cs. Kir. Familiához tartozó Uradalmaknak Fő Directioja, a' Tek. Nemes Nyitra Várme gyében, a' Morva Országi határ mellett fekvő Holtsi Uradalomban, ezen most folyó esztendőben, a' jövő September 3-ik napján tartatandó licitation következő barmokat fog kész pénz fizetésért el adatni, úgymint:

1) Több Tirolisi és Helvéczisi eredetű szép fiatal bikákat, és üsző borjúkat — 2) Ezenkívül száz darab bagzó kosokat. — 3) Ezenkívül száz darab leg szebb Spanyol Országi fajzatú anyajuhokat — 4) Több száz darab kos és jerté bányákat, a' mellyek a' leg finomabb Spanyol Országi eredetű anyajuhoktól, és origina is Spanyol kosoktól véték eredeteket — 5) Ezenkívül originalis Spanyol, és több originalis Spanyol kosoktól és anyajuhoktól fajrott tavalyi és idei fiatal kosokat.

Ezen fontos és igen hasznos gazdaságbeli résznek esmérői és betsültői nagy örömmel fogják ő Cs. Kir. Felségének azon kegyelmes alyai gondoskodását venni, melly szerént ezen originalis Spanyol és ezetől származott kosokat és juhokat a' Magyar Hazának leporitái, 's annak valóságos hasznában mindeneket egyaránt részesíteni kíván. — Költ: Bécsben Junjus 8-ik napján, 1804-ik elzand.